

“พฤติกรรมผู้บริโภคชาวไทยกับการเลือกใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำ”
“Consumer Behavior of Thai Air Travelers’ Choice for Low Cost Carrier”

ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการวิจัยและผู้ร่วมวิจัย : นาย ทักษิณา บุญบุตร
นางสาว โสมยา ปรัชญาวงศ์ปรีชา

งบประมาณที่ได้รับจัดสรร : 30,000 บาท

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

“จังหวัดลำปางเป็นเมืองต้องคำสาป” เป็นความเชื่อที่ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นของชาวจังหวัดลำปาง สืบเนื่องมาจากตำนาน “เจ้าแม่สุชาดา” ซึ่งเจ้าแม่สุชาดานั้นถูกเจ้าเมืองลำปางในอดีตสั่งประหารชีวิตเพราะนางถูกกล่าวหาว่ามัมพันธ์ฉันท์ชู้สาวกับพระเถระเจ้าอาวาสวัดพระแก้วดอนเต้า ภายหลังความจริงปรากฏว่าเจ้าแม่สุชาดานั้นเป็นผู้บริสุทธิ์ เจ้าเมืองลำปางจึงรู้สึกผิดบาปและหวาดกลัวต่อคำสาปแช่งของผู้ที่ตนสั่งประหาร ซึ่งคำสาปแช่งนี้อาจจะเป็นมรดกบาปตกทอดถึงลูกหลานของชาวลำปาง ทำให้ลำปางกลายเป็นเมืองต้องคำสาปโดยที่มีเศรษฐกิจความเป็นอยู่ที่ดีกว่าจังหวัดอื่นๆ เมื่อเทียบกับบางจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเดียวกัน ทั้งๆ ที่เมื่อพิจารณาจากภูมิศาสตร์ของจังหวัดลำปางที่มีที่ตั้งอยู่ตรงกลางของภาคเหนือ เป็นศูนย์กลางการคมนาคมและเป็นประตูสู่ภาคเหนือเชื่อมต่อกับจังหวัดอื่นๆ ได้ทั้งทางถนน ทางรถไฟ และทางอากาศ

ในปี พ.ศ. 2458 ตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 สถานีรถไฟนครลำปางถูกสร้างขึ้นให้เป็นจุดสิ้นสุดเส้นทางของรถไฟสายเหนือ เมืองลำปางสมัยนั้นจึงกลายเป็นศูนย์กลางขนถ่ายสินค้าระหว่างภาคเหนือกับกรุงเทพมหานคร ทำให้ลำปางมีความเจริญมากกว่าจังหวัดอื่นๆ ในภาคเหนือทั้งทางด้านการค้าขายและการบริหารราชการ ความรุ่งเรืองของลำปางยิ่งเจริญถึงขีดสุดเมื่อลำปางกลายเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมป่าไม้สักในช่วงปี พ.ศ. 2476 – พ.ศ. 2490 โดยมีบริษัททำไม้ต่างชาติ 2 บริษัท ได้แก่ บริษัทบอร์เนียว จำกัด และบริษัทหลุยส์ ที เลียวโนเวน มาตั้งสำนักงานที่จังหวัดลำปาง พร้อมกันนั้นได้นำพนักงานของบริษัทที่มีหลากหลายเชื้อชาติมาพำนักอยู่ในจังหวัดนี้ ทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมระหว่างชาวพื้นเมือง ชาวอังกฤษ ชาวอเมริกัน ชาวพม่า ชาวจีน และชาวไทยใหญ่ การหลอมรวมทางวัฒนธรรมนี้กลายเป็นเอกลักษณ์ที่ส่งผ่านมาทางสถาปัตยกรรม วัดวาอาราม อาคารบ้านเรือน และวัฒนธรรมด้านอาหารการกิน ทำให้ลำปางมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ เป็นจังหวัดที่ควรค่าแก่การลงทุนทางด้านเศรษฐกิจเพราะมีพร้อมทั้งการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติและวัฒนธรรม

แต่ในความเป็นจริงแล้ว ปัจจุบันนี้จังหวัดลำปางนั้นไม่ได้เป็นเมืองศูนย์กลางอย่างในอดีต ศูนย์กลางแห่งความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวมันได้เปลี่ยนไปที่จังหวัดเชียงใหม่ ส่งผลให้จังหวัดลำปางถูกลดบทบาทให้เป็นเพียงเมืองรองในภาคเหนือตอนบน จากที่เคยเป็นศูนย์กลางการคมนาคมจังหวัดลำปางกลายเป็นเพียงเมืองผ่านหรือเมืองที่นักท่องเที่ยวแวะพักก่อนที่จะเดินทางต่อสู่จังหวัดอื่นๆ ในภาคเหนือตอนบน อาทิเช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน จังหวัดลำพูน จังหวัดพะเยา ดังนั้นลำปางจึงกลายเป็นเมืองที่ขาดการลงทุนเพิ่มในด้านการท่องเที่ยวต่างๆ ที่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพ จนความคิดเรื่องเมืองต้องคำสาปหวนกลับมาบั่นทอนขวัญและกำลังในการพัฒนาจังหวัดนี้ให้มีความสามารถในการแข่งขันทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตามจังหวัดลำปางนั้นยังไม่สิ้นหวังและยอมจำนนต่อการเป็นเมืองที่ถูกสาป ในปี พ.ศ. 2558 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเล็งเห็นศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดลำปาง จึงเลือกให้เป็น 1 ใน 12 จังหวัดที่ได้รับการโปรโมทให้เป็นจังหวัดท่องเที่ยวแห่งใหม่ภายใต้โครงการ “เมืองต้องห้าม...พลาด” โดยในปัจจุบันนี้การเดินทางมาจังหวัดลำปางสามารถเดินทางมาโดยรถยนต์ รถไฟ และทางเครื่องบิน นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางโดยเที่ยวบินจากกรุงเทพมหานครมาที่สนามบินจังหวัดลำปาง ซึ่งในปัจจุบันนี้มี 2 สายการบินที่ให้บริการเที่ยวบิน กรุงเทพฯ-ลำปาง และ ลำปาง-กรุงเทพฯ ได้แก่สายการบินบางกอกแอร์เวย์ที่ให้บริการในเที่ยวบินนี้เป็นจำนวน 2 เที่ยวบินต่อวัน และสายการบินนกแอร์ที่ให้บริการในเที่ยวบินนี้เป็นจำนวน 2 เที่ยวบินต่อวัน จากสถิติของกระทรวงคมนาคม ในปี พ.ศ. 2556 - 2557 มีผู้เดินทางโดยเครื่องบินมาที่จังหวัดลำปางเป็นจำนวนมากถึง 120,520 คน นอกจากนี้จังหวัดลำปางได้ทำการปรับปรุงสนามบินลำปางให้เพียงพอกับจำนวนผู้โดยสารและจำนวนเที่ยวบินที่เพิ่มขึ้น โดยทำการก่อสร้างอาคารผู้โดยสารหลังใหม่ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2555 และจะเปิดใช้ในปี พ.ศ. 2558

อุตสาหกรรมการบินในจังหวัดลำปาง จุดประกายความหวังในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัด ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพทางการบินของจังหวัด โครงการวิจัยพฤติกรรมผู้บริโภคในการใช้บริการสายการบินที่มีเที่ยวบินสู่สนามบินจังหวัดลำปาง จึงเกิดขึ้นเพื่อเป็นการศึกษาถึงอุปสงค์และอุปทานของธุรกิจการบินในจังหวัดลำปางและศึกษาถึงศักยภาพในการให้บริการของสนามบินจังหวัดลำปาง โดยข้อมูลจากการวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการตลาดของสายการบินที่มีเที่ยวบินสู่จังหวัดลำปาง และเพื่อเป็นแนวทางให้สายการบินเหล่านี้ในการตัดสินใจเพิ่มเที่ยวบินและเพิ่มจำนวนผู้โดยสารมายังจังหวัดลำปางให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจของจังหวัดลำปางเติบโตในหลายๆ ด้าน และที่สำคัญที่สุดนั่นก็คือ อุตสาหกรรมการบินจะช่วยชาวลำปางในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของจังหวัด ทำให้จังหวัดลำปางกลับมาเป็นเมืองที่ร่ำรวยและรุ่งเรืองอีกครั้งอย่างยั่งยืน